

สรุปผลการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

เทคนิคการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ของมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา

คณะผู้จัดทำ

รองศาสตราจารย์วาริศา พลายบัว
รองศาสตราจารย์ฐาปะนระ วงษ์สาธิตศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พັນ นิลพันธุ์ ฉัตรไชยยันต์
อาจารย์ ดร.กীরติ คชนทวา
อาจารย์วิษชุดา มังคะลี

เทคนิคการจัดการเรียนการสอนรายวิชาของมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีรูปแบบการศึกษาแบบตลาดวิชา หมายถึง เป็นสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยปกติ แต่ไม่บังคับเข้าชั้นเรียน ดังนั้น ผู้เรียนจึงสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียนที่จัดให้ คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงเห็นสมควรจัดทำเทคนิคการจัดการเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาขึ้น โดยยึดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒) ด้านความรู้ ๓) ด้านทักษะทางปัญญา ๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละด้านตามตารางด้านล่าง ดังต่อไปนี้

ผลการเรียนรู้/นิยาม	กลยุทธ์การสอน (เทคนิคและวิธีการสอน)	กลยุทธ์การประเมินผล
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับ วิถีชีวิต ในความขัดแย้งทางความนิยม การพัฒนานิสัยละการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอนแบบกรณีศึกษา (Case-based instruction) ● การสะท้อนความคิด (การตั้งคำถาม) (Reflective thinking) – ดู feedback จากผู้เรียน ● การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ ประชาชน (ผู้ที่เชี่ยวชาญ/ชำนาญ ด้านนั้นๆ) (Learning from model persons / learned persons) ● ตอบคำถามนักศึกษาใน Facebook group/ MSN chat/Line (ตามกาลเทศะ) ● อัปโหลด Power point/ การบ้าน/ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนใน Facebook group ● ให้นักศึกษาส่งงานทางอีเมลได้ (ในกรณีที่ไม่เข้าเรียนในคาบที่ส่งงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสังเกตพฤติกรรม (Behavioral observation) จากการแสดงออก เช่น ชักถาม ● การประเมินแฟ้มพัฒนางาน/ อนุทิน (บันทึกการทำงาน/ การเรียนรายวัน) (Diary/journal assessment) ● การประเมินตนเอง (Self-assessment) ● การประเมินโดยเพื่อน (Peer assessment) ● การออกข้อสอบบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม (เฉพาะรายวิชาที่สามารถทำได้) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในด้านดังกล่าวกับนักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าชั้นเรียน

ผลการเรียนรู้/นิยาม	กลยุทธ์การสอน (เทคนิคและวิธีการสอน)	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>๒. ด้านความรู้ (Knowledge) ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ และจำแนกข้อเท็จจริง ในหลักการ ทฤษฎีตลอดจน กระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอนแบบบรรยาย (Lecture) ● การสาธิต (Demonstration) ● การสอนแบบสืบสอบ-มีประเด็น แล้วให้ไปหาคำตอบมาอภิปราย (Inquiry-based instruction) ● การสอนโดยใช้การนิรนัย-แบบ lecturer- (Deductive) ● การสอนโดยใช้การอุปนัย-สอนให้ แล้วไปทำสรุปเอาเอง – (Inductive) ● การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง- มอบหมายให้ไปค้นเอง (Self-directed learning) ● การศึกษาค้นคว้าอิสระ- หา/เรียนรู้เอง (Independent study) ● การมีข้อสอบที่เกี่ยวกับการนำวิชาเรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ● เรียนรู้ผ่านตำรา และหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน ● ตอบคำถามนักศึกษาใน Facebook group/ MSN chat/Line (ตามกาลเทศะ) ● อัปโหลด Power point/ การบ้าน/ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนใน Facebook group ● ให้นักศึกษาส่งงานทางอีเมลได้ (ในกรณีที่ไม่ว่างเรียนในคาบที่ส่งงาน) ● การบรรยายเสริมโดยการบรรยายสรุปและแนะนำเทคนิคการเตรียมตัวสอบ (โครงการติวเพื่อนก่อนสอบ) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอบข้อเขียน (written examination) ● การสอบปากเปล่า (Oral examination) ● การประเมินรายงานโครงการ (Report/project assessment) ● การนำเสนอปากเปล่า (oral presentation) ● การแสดงความคิดเห็นในข้อสอบ

ผลการเรียนรู้/นิยาม	กลยุทธ์การสอน (เทคนิคและวิธีการสอน)	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)</p> <p>ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอนแบบกรณีศึกษา (Case-based instruction) -ขยายการสอนแบบมีกรณีตัวอย่างเพื่อศึกษา ● การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) ● การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based instruction) ● การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based instruction) ● การสอนโดยใช้โครงงาน (Project-based instruction) ที่ต้องทำร่วมกัน ● การสอนสะท้อนความคิด (Reflective thinking) ● การสอนแบบสัมมนา (Seminar) ● การระดมสมอง (Brain storming) ● ตอบคำถามนักศึกษาใน Facebook group/ MSN chat/Line (ตามกาลเทศะ) ● อัปโหลด Power point/ การบ้าน/ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนใน Facebook group ● ให้นักศึกษาส่งงานทางอีเมลได้ (ในกรณีที่ไม่ว่างเรียนในคาบที่ส่งงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอบทักษะ (Skills examination) ● การสอบข้อเขียน (Written examination) ● การสอบปากเปล่า (Oral examination) ● การประเมินรายงาน/โครงงาน (Report/project assessment) ● การนำเสนอปากเปล่า (Oral presentation) ● กำหนดข้อสอบส่วนหนึ่งที่สามารถวัดความคิดวิเคราะห์ที่เป็นลักษณะข้อสอบเชิงประยุกต์กับสถานการณ์จริง ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา

ผลการเรียนรู้/นิยาม	กลยุทธ์การสอน (เทคนิคและวิธีการสอน)	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)</p> <p>ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอนโดยใช้โครงงาน (Project-based instruction) เช่น การเชิญวิทยากรจากองค์กรวิชาชีพมาให้ความรู้ และส่งโครงงานกลุ่ม (Group project) ในตอนท้ายเทอม เชิญวิทยากรท่านนั้นมาวิพากษ์โครงงานของนักศึกษา ● การระดมสมอง (Brain storming) ● การสอนโดยใช้โครงงานที่ต้องทำร่วมกัน (Group-project based instruction) ● การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมในชั้นเรียน อาทิ ใต้วาที นำเสนองานกลุ่มหน้าชั้นเรียน เป็นต้น ● ตอบคำถามนักศึกษาใน Facebook group/ MSN chat/Line (ตามกาลเทศะ) ● อัฟโหลด Power point/ การบ้าน/ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนใน Facebook group ● ให้นักศึกษาส่งงานทางอีเมลได้ (ในกรณีที่ไม่เข้าเรียนในคาบที่ส่งงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสังเกตพฤติกรรม (Behavioral observation) ● การประเมินกระบวนการทำงาน/ บทบาทในการทำกิจกรรม (Assessment of work processes/activity roles) ● การประเมินผลโครงงาน (Project) จากบุคคลภายนอก

ผลการเรียนรู้/นิยาม	กลยุทธ์การสอน (เทคนิคและวิธีการสอน)	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Analysis, Communication and Information Technology Skills)</p> <p>ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based instruction) ● การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based instruction) ● การสอนโดยใช้โครงงาน (Project-based instruction) ● การบรรยายเสริมโดยการบรรยายสรุปและแนะนำเทคนิคการเตรียมตัวสอบ (โครงการติวเพื่อนก่อนสอบ) ● ตอบคำถามนักศึกษาใน Facebook group/ MSN chat/Line (ตามกาลเทศะ) ● อัปโหลด Power point/ การบ้าน/ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนใน Facebook group ● ให้นักศึกษาส่งงานทางอีเมลได้ (ในกรณีที่ไม่เข้าเรียนในคาบที่ส่งงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสังเกตพฤติกรรม (Behavioral observation) เช่น ความเข้าใจของเพื่อนที่เข้ารับการทบทวน ● การสังเกตทักษะ (Skills observation) เช่น ทักษะการพูดของผู้บรรยาย การฟังของผู้เรียนระหว่างการทบทวนบทเรียน ● การประเมินรายงาน/โครงงาน (Report/project assessment) ● การส่งงานตรงต่อเวลา ● ผลสัมฤทธิ์การทำงานบ้าน/ ผลการสอบ

อนึ่ง เทคนิคการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทาง (Guideline) ในการเรียนการสอนของคณะฯ เท่านั้น ซึ่งคณาจารย์สามารถเลือกหัวข้อที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ตลอดจนอาจารย์ผู้สอน ไปปรับประยุกต์ในรายวิชาของตนได้ ทั้งนี้ คณาจารย์ทุกท่านยังสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นอกเหนือจากแนวทางที่ระบุไว้ในตารางข้างต้น จักขอบพระคุณยิ่ง